

ruskih mornarjev in en častnik. Poročevalec »Novoje Vremja« poroča iz železniške postaje Mandžurije, da je general Kuropatkin radi prenapornega potovanja ter prehlajenja obolel.

Berolin. »Post« poroča iz Petrograda: »Potovanje carja na bojišče je gotova stvar. Čas odpotovanja pa je odvisen od zbiranja Kuropatkinove armade. Se le ko bo zbiranje končano ter bo pričakovati boja, bo Nikolaj II. nastopil to daljno potovanje. To se bo pa težko zgodilo pred mesecem julijem. Car ne bo izročil vlade v nobene druge roke za časa svoje odsotnosti.

Petrograd. Admiral Skrydlov je odpotoval v Sebastopol, da se poslovi od svoje rodovine. Nato odpotuje proti vzhodni Aziji. Bržkone bo v Port Arturu dal le najpotrebnejša povelja ter nato odpotoval v Vladivostok, kjer je sedaj večina ruskih bojnih ladij.

Bržavni zbor.

Volitev v delegacije.

Kakor je bilo pričakovati, se je vnel strasten boj radi volitev v delegacijo. V sredo, dne 20. apr. je napovedal zbornični predsednik grof Vetter to-le: »Prihodnja zbornična seja se bo vršila v soboto 23. aprila ob 11. uri dopol. Je kdo proti temu predlogu? Nihče se ni zglasil; ostane torej pri tem. Ob enem napovem izredno sejo za petek, 22. aprila ob 5. uri popoldne. V tej seji se bodo volile delegacije.« Tu nastane od strani Čehov ugovor; dr. Stransky se oglasi k besedi: »O čem hočete govoriti?« Dr. Stranski: »O napovedani izredni seji.« Predsednik: »Po našem opravičnem redu sme predsednik izredne seje sklicati, kadar hoče; k temu vam ne morem dati besede.« Nato zapusti predsedniški stol ter odide iz zbornice. V petek, dne 22. opr. se oglašita pred volitvijo v delegacijo k besedi dr. Stransky in Choc. Stransky je dokazal v izborni besedi, da je ravnal predsednik nepostavno, ko je prihodnjo sejo napovedal v soboto 23. aprila, obenem pa izredno v petek. Obenem predlaga Stransky, da naj zbornica sklene, da se ta izredna seja takoj zaključi in se naj skliče redna seja. Predsednik se sklicuje na opravični red ter skuša opravičiti svoje postopanje; slednjič pa dovoli, da se naj glasuje o predlogu dr. Stransky-ja. Predlog se je z 210 glasovi proti 102 glasoma odklonil. Nato je predlagal radikalni Čeh Choc, da se naj glasuje o sledečem predlogu: »Današnja seja se smatra kot redna seja in se nadaljuje razprava o dr. Dvorakovem predlogu« (pomanjkljivosti pri češkem vseučilišču v Pragi). Nadalje predlaga, da, ako se ta njegov predlog zavrže, se seja prekine za štiri ure. Predsednik izjavi, »o teh predlogih ne dovolim glasovanja.« Tu pa nastane grozovit hrup, ropot in žvižganje po zbornici od strani čeških radikalcev in socijalnih demokratov. Predsednik opominja k miru — zastoni! Slednjič izjavi: »Pretrgam sejo za pol ure.« Čez 45 minut otvori grof Vetter zopet sejo ter se izgovarja, da Chocovega predloga ni prav razumel in da o njem glasovati. A predlog se je zavrzel s 191 proti 67 glasovi. O drugem predlogu, naj se seja prekine za 4 ure, se je tudi glasovalo po imenih. Pa tudi ta predlog je bil odklonjen s 253 proti 46 glasovom. Mnogo čeških radikalnih poslancev je predlagalo to in ono, dokler ni predsednik, naj se izvolijo delegati, kar se je tudi zgodilo med vednim ropotom, žvižganjem in razbijanjem čeških radikalcev in socijalnih demokratov. Za Kranjsko je bil izvoljen dr. Šustersič, v njegovega namestnika dr. Žitnik. Za Štajersko sta izvoljena grof Stürgkh in Walz. Na slovenske poslance se večina štajerskih Nemcev ne ozira. — V soboto, dne 23. in v torek 26. aprila se je obstrukcija nadaljevala s tem, da so se čitali predlogi in se je glasovalo o peticijah. Dokler se Nemci ne dajo omehčati

in Čehom ničesar ne privolijo, ni upati na redno delo v zbornici. Poljaki se pač še vedno prizadevajo, da napravijo mir med Nemci in Čehi; dozda se jim to ni posrečilo.

Politični ogled.

Velika stavka železničarjev na Ogrskem. Na Ogrskem so prejšnji teden dne 19. t. m. ustavili delo uslužbenci državne železnice. Že leta in leta so čakali na obljubljeno zboljšanje plač. Dne 28. febr. t. l. se je vršil v Budimpešti shod, katerega se je udeležilo 6000 oseb. Na shodu so ponovili zahteve, katere so že l. 1901 stavili. Zahteve obsegajo: zboljšanje plač uradnikom in vsem drugim uslužbencem, ter ureditev službe tako kakor je urejena pri avstrijskih državnih železnicah. Ko je prišlo odposlanstvo 28. febr. t. l. k trgovskemu ministru Hieronymu in mu predložilo omenjene zahteve, jo je minister s prijaznimi besedami odslovil, in je dejal, da vlada že dolgo proučuje potrebe železničarjev. Nasvetoval je tudi odposlanstvu, naj ima še potrpljenje, da bo stvar že uredil. Ravnateljstvo ni ugodilo zahtevam, ampak je s sporazumljenjem vlade ustrahovalo nekatere voditelje železničarjev. Nato so ustanovili železničarji zaklad za stavko, kamor je prispeval vsak uradnik 10 K, vsak poduradnik 5 K in vsak sluga 2 K. Iz tega zaklada bi naj dobivali v času stavkanja podporo. Železničarji so napovedali stavko na dan 1. maja t. l., ako se do tedaj ne ugotovi njihovim zahtevam. Dne 30. marca je izšel ministerialni odlok, ki je zagotavljal izvršitev glavnih zahtev, predsednik ogrskih državnih železnic je pa uslužbencem istočasno ljubeznjivo prepovedal zbiranje za štrajkovni zaklad. Ko so nato hoteli prirediti železničarji več shodov, jim je vlada iste prepovedala. Ko so bili tudi nekateri železniški voditelji kaznovani, so stopili vsi železniški uslužbenci v stavko. Niso se zbal groženj, ampak so zapustili delo z geslom: »Eden za vse, vsi za enega.« Tudi prebivalstvo je na strani stavkujočih. Vsled te stavke ima država vsak dan več škode, nego bi znašalo povišanje plač železničarjev za celo leto. Stavka je slabo vplivala na gospodarske razmere na Ogrskem, kakor tudi v Avstriji, posebno pa na Balkanu, ker glavni promet med Balkanom in Avstrijo gre čez Ogrsko. Na ogrskih državnih železnicah je 37.000 uslužbencev, ki so začeli štrajkati. Ker so pa potegnili tudi delavci v tovarnah železnice z njimi, obsega stavka okoli 70.000 mož. Vsled te stavke je promet na ogrskih državnih železnicah popolnoma ustavljen. Ko je bila napovedana dne 19. t. mes. splošna stavka, zapustili so strojevodje in uslužbenci vlake tam, koder so ravno zvedeli o stavki. Zato stoje mnogi vlaki na sredi proge. Na nekaterih postajah stoji tudi po več vlakov. Kdor ni hotel potegniti z njimi, tega so v to prisilili. V neki postaji so se vlegli stavkujoči delavci na tir ter rekli strojevodju, da bo samo čez njihova trupla peljal vlak. Na drugega so zopet streljali, ker ni hotel stopiti v stavko. Nekega kurjača, ki je prigovarjal ljudi, naj vstopijo v delo, so tako nabili, da je težko ranjen obležal. Po vseh mestih, ki leže ob državnih železnicah, je nastalo pomanjkanje živeža, katerega so vlaki vsak dan dovažali. Mesto Budimpešta potrebuje vsak dan 200.000 litrov mleka, katero so večinoma dovažali vlaki. Tovarnam pa je zmanjkalo premoga. Vlada je mislila stavki kljubovati, zato je poklicala v službo železniški telegrafni polk, ki bi naj nadomestoval stavkujoče. Toda je kmalu spreviedela, da tako ne gre naprej ter se je začela pogajati. Vlada je zaprla tudi 15 voditeljev stavkujočih, ker je mislila, da bo s tem ustrašila stavkujoče. Toda zelo se je varala, kajti takoj so si izvolili stavkujoči druge voditelje. V Velikem Varadinu so se vršili dne 24. t. m. velikanski izgredi. Ko so napovedali pristaši neodvisne stranke zborovanje, so hoteli isto socijalisti preprečiti. Pri tem so se spoprijeli s policijo in orožništvom.

Nakrat je padel iz množice strel, ki je smrtno nevarno ranil nekega stražmojstra. Isti je še imel toliko moči, da je ustrelil svojega morilca, nato se je zgrudil mrtev na tla. Nato so ustrelili orožniki v množico ter ustrelili 21 oseb, 40 pa težko ranili. Od teh je tekom prihodnjega dne 8 umrlo. Vlada si ni znala drugače pomagati, kakor da je poklicala v vojaško službo vse železničarje, ki so zavezani na vojaško službo. Povsod, kjer so se stavkujoči zbirali, so jih obkolili vojaki in vsak, kateri je bil rezervist, je moral takoj vstopiti v vojaško službo. Nato so jih častniki komandirali k delu. S tem je bila strta moč stavkujočih. Morali so se udati ter sprejeti pogoje, katere je stavila vlada. Tako so dobili stavkujoči majhen del tega, kar so opravičeno zahtevali. Seveda mora biti vladi veliko na tem ležeče, da jih kolikor mogoče zadovolji in s tem prepreči zopetno stavko, ki ji povzroči tako velikansko škodo. V ponedeljek dne 25. t. m. so vozili že skoro vsi vlaki kakor po navadi.

Na Balkanu. Kakor so poročali razni listi bi imel zavladati na Balkanu mir. A najnovejša poročila se glasijo zopet nasprotno. Iz Mitrovice se poroča, da se vstaško gibanje med Arnavti vedno bolj širi in zadrživa že značaj preganjanja tujcev. V Mitrovici sta morala avstrijski in ruski konzul zastražiti svoje poslopje z močnimi stražami. Bati se je arnavtskega napada na konzulata. Arnavti zahtevajo, da se odstranijo vsi kristijanski orožniki in sodniki, katere je nastavil Hilmi paša. Iz Carigrada se poroča, da so armenski vstaši napadli štiri kmečke vasi in jih razdejali. Načelnik armenskih vstašev, Andranik, noče o kaki podaji nič vedeti. Turške čete se zbirajo, da udarijo na vstaše. Vsa albanska mesta so prosila generala Riccotti Garibaldija, naj prevzame vodstvo vsega albanskega gibanja. Garibaldi se je pozivu odzval in pojde skoro gotovo sam v Albanijo.

Dopisi.

Od Male Nedelje. Ali znate, gospod urednik, kje je običaj puščavnik iz pekla, kateri je lansko leto ptujskemu lisjaku toliko na rep stopal, da je cvilil kakor pes. Ali ni bilo lansko leto za zdravilna zelišča, da bi jih tudi letos nesel na okoli, kakor lansko leto? Sedaj je vse tiho o njem. Morebiti je že umrl, ali pa je šel v Ameriko po smodnik, kateri se ne kadi in ne poka, da bo lažje ptujске Iskrjote streljal. Tega mrčesa je še pri nas sploh zadosti. Poslušajte, gospod urednik! Ko pridem enkrat na pošto, si mislim, kaj imajo Mezgovci in Trnovci na naši pošti, da tako željno čakajo? Pa kako se začudim, ko začne naša pridna poštarica deliti pošto. Kaj mislite, kaj so dobili? Sam Iskrjot je bil! Aha, si mislim, pri Sv. Tomažu jih je sram ptujskega lisjaka, zato imajo na našo pošto naročenega. Toda tudi pri nas ga ni treba! Počasi ga bo toliko, da nam bo davil kuretino in da bo te vražje zalege sploh več. Za sedaj jim prizanesem. Ako se ne bodo poboljšali, bom vse tiste malo pokrtačil. Zato pa prosim puščavnika naj skoro pride, drugače ne bo več kuretine pri Mali Nedelji. Z Bogom, gospod urednik!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Promoviran je bil v soboto, dne 23. t. m. na graški univerzi doktorjem filozofije profesor g. Karol Verstovšek.

Petdesetletnica poroke našega cesarja. Dne 24. aprila l. 1854 se je vršila poroka cesarja Frančiška Jožefa z bavarsko